

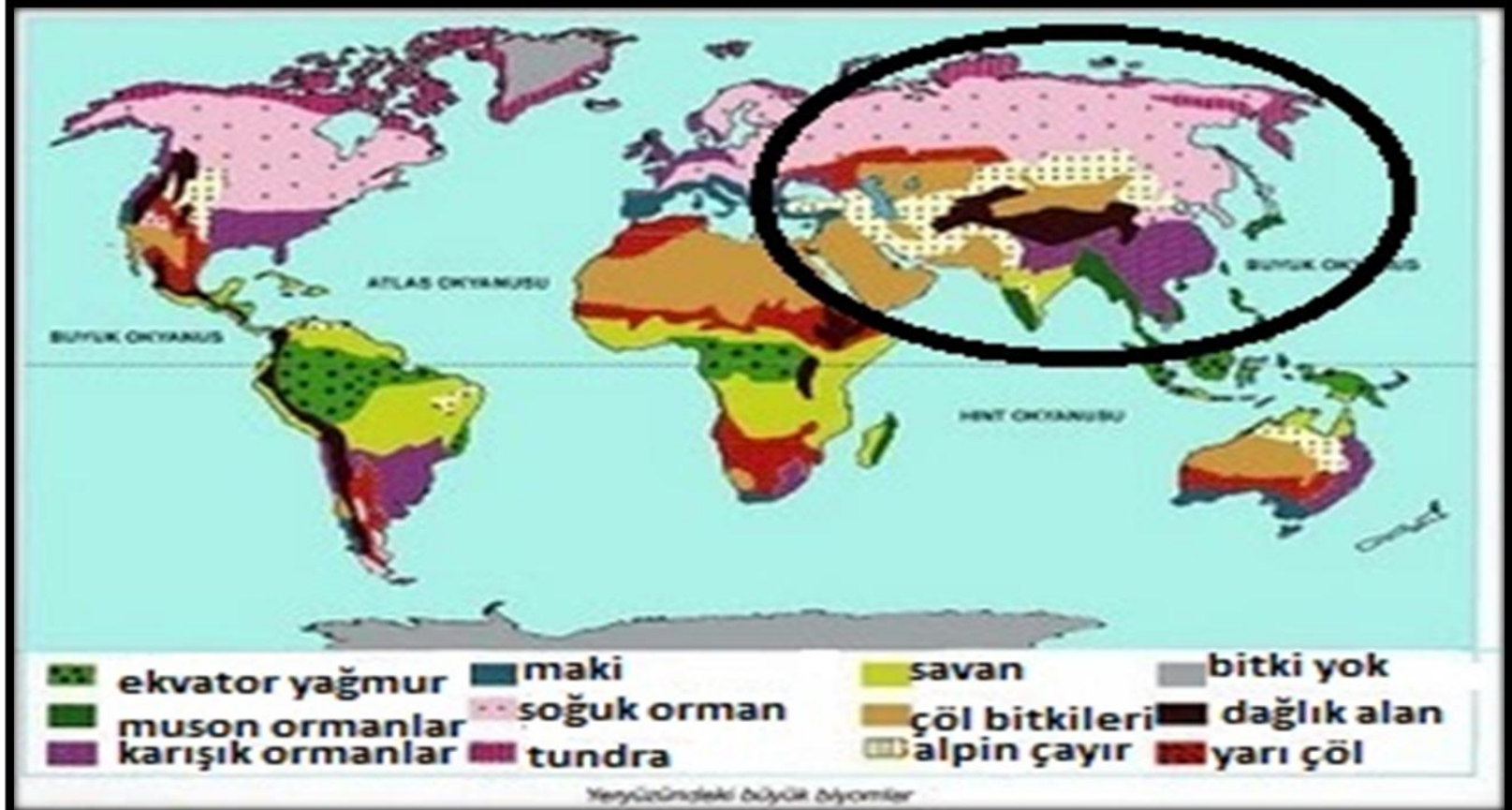
COĞ.214 ÜLKELER COĞRAFYASI II

ASYA KITASI VE ÜLKELERİ COĞRAFYASI

5. HAFTA

ASYA KITASININ İKLİM VE BİTKİ ÖRTÜSÜ ÖZELLİKLERİ

- ❖ Asya kıtası güneyde Ekvator bölgesinden başlayıp kuzeyde kutup bölgesine kadar devam ettiğinden çok sıcak tiplerden çok soğuk tiplere kadar iklim kuşaklarının tamamını içine alır.
- ❖ Ayrıca, yüzey şekillerinin uzanışı, yükseklik, denize olan uzaklık ve yakınlık gibi coğrafi faktörlerin etkisiyle kıtanın iklim tipleri çeşitlenir. Bununla birlikte Asya'da iklimler; **kutup iklimi, kutupaltı(subartik) iklim, yarı kurak karasal iklim, çöl iklimi, muson iklimi ve ekvator iklimi** olmak üzere 6 ana tipe ayrılabilir.

❖ 1: Kutup(tundra)iklimi:

Kuzey Buz Denizi kıyılarında ve Buz Denizindeki adalarda görülür. Yağış azdır ve kar şeklindedir. Yazlar kısa ve ılıktır. Toprak kalın bir tabaka halinde bütün yıl boyunca donmuş bulunur ve ancak uzun yaz günlerinde yüzeyi biraz çözülür. Bitki örtüsü, liken kara yosunları, otlar ve çalılardan oluşur. Bu bitki örtüsüne **tundra** denir.

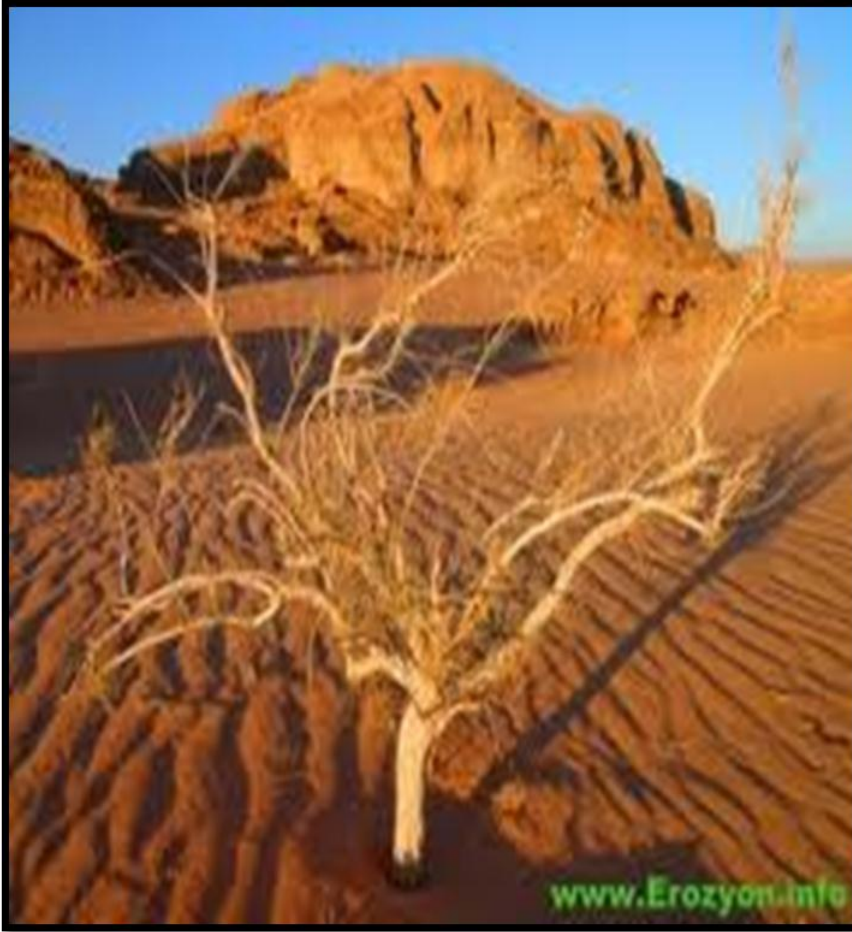
❖ **2:Kutupaltı (subartik) iklim tipi:**

- ❖ Sibirya'da hüküm sürer. Kışlar oldukça uzun ve soğuk, yıllık yağış miktarı az, azami yağış yazındır. Yağışlar genellikle kar halinde düşer. Bitki örtüsünü, Tayga adı verilen iğne yapraklı ormanlar meydana getirir. Bu nedenle, söz konusu iklim tipine **Tayga iklimi** de denir.

❖ 3: Karasal orta iklim tipi:

- ❖ Sibiry'a'nın güneyinde ve Moğolistan'ın iç kısımlarında görülür. Deniz etkilerinden uzak olan bu bölgelerde, yağışlar az(400 mm yi bulmaz) olup azami yağışlar yaza rastlamakta ve bu yağışların büyük bir bölümü buharlaşma yoluyla kaybolduğundan, ağaç yetişmesi mümkün olmamaktadır. Yazların kısa ve sıcak, kışların uzun ve soğuk olduğu bu bölgeler **bozkır** alanlarıdır.

- **4: Çöl iklimi:** Asya'nın iç kesimlerinde Güneybatı Asya'da görülür. Bu bölgedeki çöllerden, Güneybatı Asya'da bulunanlar **sıcak**, Asya'nın iç kesimlerinde bulunanlar **soğuk** gruba girerler. Denizden yüksek ve çoğu dağlarla çevrili olan bu alanlarda günlük sıcaklık farkı çok yüksek, yağış az ve yağış oynaklıkları çok fazladır

Karakum çölü

- ❖ Bu yüzden bitki örtüsü de gelişmemiştir. Batı Türkmenistan'daki Kızılıkum, Karakum; Orta Asya'daki Taklamakan ve Gobi çölleri ile Arap yarımadası, İran ve aşağı Indus bölgesindeki çöller bu kurak alanların en genişleridir. **Tibet** ise soğuk çöllerin en soğuşudur

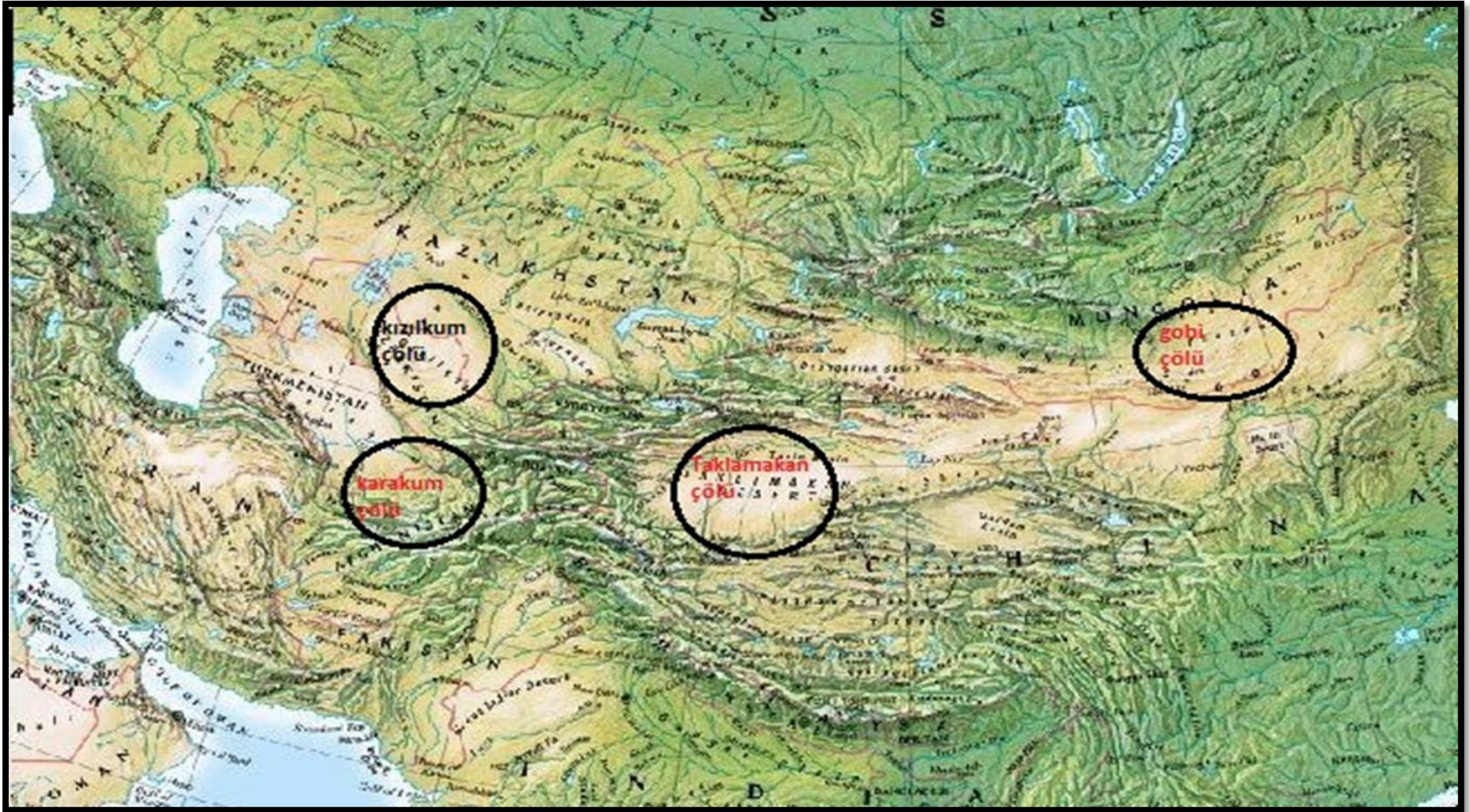
Taklamakan çölü

Taklamakan çölü

ASYA KITASINDAKİ ÇÖLLER

COĞ.214 ÜLKELER COĞRAFYASI II

ASYA KITASI VE ÜLKELERİ COĞRAFYASI

6. HAFTA

